

ІПКЄФ
НФДУ

Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Матеріали

*II Науково-практичної Internet-конференції
з міжнародною участю*

ФАРМАЦЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Харків, 22 травня 2025

Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Ministry of Health of Ukraine
National University of Pharmacy
Institute of Qualification Improvement for Pharmacists

ФАРМАЦЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Матеріали
II Науково-практичної Internet-конференції з міжнародною участю
«Фармацевтичні технології, стандартизація
та забезпечення якості лікарських засобів»
22 травня 2025 року

Materials of the
II Scientific and practical Internet conference with international participation
«Pharmaceutical technologies, standardization
and quality assurance of medicines»
May 22, 2025

ХАРКІВ
KHARKIV
2025

УДК 615.1:615.3(06)

М 78

Редакційна колегія: проф. Котвіцька А. А., проф. Кузнєцова В. Ю., проф. Владимірова І. М., доц. Суріков О. О., проф. Сагайдак-Нікітюк Р. В., проф. Шпичак О. С., проф. Лебединець В. О., проф. Журавель І. О., проф. Яковенко В. К., доц. Опрошанська Т. В., доц. Шевченко В. О., доц. Губченко Т. Д., доц. Фетісова О. Г., доц. Міщенко В. А.

Реєстраційне посвідчення в УкрІНТЕІ № 845 від 26.12.2024

М78 **Фармацевтичні технології, стандартизація та забезпечення якості лікарських засобів / Pharmaceutical technologies, standardization and quality assurance of medicines** : матеріали II Internet-конф. з міжнар. участю (22 трав. 2025 р., м. Харків) / редкол.: А. А. Котвіцька, В. Ю. Кузнєцова, І. М. Владимірова [та ін.]. – Харків : НФаУ, 2025. – 254 с. (Серія «Наука»).

Збірник містить матеріали науково-практичної Internet-конференції, присвячені висвітленню різних аспектів функціонування фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я, сучасних тенденцій у сфері розробки, досліджень, виробництва, дистрибуції, контролю якості лікарських засобів, медичних виробів, косметичних продуктів, дієтичних добавок та інших товарів аптечного асортименту, а також теоретичним і прикладним аспектам впровадження й розвитку систем управління якістю, екологічної проблематики в діяльності фармацевтичних організацій тощо.

Видання призначене для широкого кола наукових і практичних фахівців у галузі фармації та медицини, магістрантів, аспірантів, докторантів, працівників фармацевтичних підприємств, викладачів закладів освіти.

Редколегія може не поділяти погляди авторів.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу.

ТОКСИКОЛОГІЧНИЙ СКРИНІНГ МАПРОТИЛІНУ МЕТОДОМ ТОНКОШАРОВОЇ ХРОМАТОГРАФІЇ

Баюрка С. В.¹, Карпушина С. А.²

¹Національний фармацевтичний університет

²Уманський національний університет

serhii.baiurka@gmail.com

Вступ. Мапротилін *N*-Метил-9,10-етанантрацен-9(10*H*)-пропанамін – чотирьохциклічний антидепресивний лікарський препарат, що відноситься до групи селективних інгібіторів зворотного захоплення норадреналіну. Застосовується в лікуванні депресивних розладів різного ступеню тяжкості. Антидепресивний ефект пояснюють стимуляцією моноамінергічних процесів в головному мозку за рахунок пригнічення зворотного нейронального захоплення медіаторів. Найбільш виражено вплив мапротиліну на захоплення норадреналіну, при цьому дія на захоплення серотоніну незначна. Володіє антигістамінною дією та чинить антихолінергічну активність, а також проявляє помірну адрено- та холіноблокуючу дію. Фармакотерапію мапротиліном рекомендовано супроводжувати терапевтичним лікарським моніторингом (ТЛМ). Систематичні дослідження з розробки методів хіміко-токсикологічного аналізу мапротиліну не проводились.

Мета дослідження – розробка умов токсикологічного скринінгу мапротиліну методом ТШХ.

Методи дослідження. Хроматографічну рухливість антидепресанту визначали на 4 типах хроматографічних пластин (виробництва Естонії (сорбент КСКГ), Sorbfil, Silufol та Merck) в 12 рухомих фазах, у тому числі рекомендованих Комітетом з систематичного токсикологічного аналізу Міжнародної асоціації судових токсикологів для ТШХ-скринінгу лікарських речовин. Як хромогенні досліджували реактиви, рекомендовані для візуалізації речовин основного характеру.

Результати дослідження. Низьку кореляцію значень хроматографічної рухливості для мапротиліну (дані наведено для пластин Merck) виявили рухомі фази метанол ($R_f=0,11$), хлороформ–метанол (90:10) ($R_f=0,14$), етилацетат–метанол–25% розчин амоній гідроксиду (85:10:5) ($R_f=0,24$), метанол–25% розчин амоній гідроксиду (100:1,5) ($R_f=0,25$), циклогексан–толуен–діетиламін (75:15:10) ($R_f=0,25$). Як проявники використовували розчин калій йодплатинату підкислений (спостерігали коричнево-фіолетове забарвлення плям препарату, чутливість виявлення 1,5 мкг в пробі) та реактив Драгендорфа в модифікації за Мун'є (оранжеве забарвлення плям мапротиліну, чутливість виявлення 1,0 мкг в пробі). Специфічні забарвлення мали продукти взаємодії мапротиліну з реактивами Маркі, Лібермана, Фреде, Манделіна. Мапротилін не утворював забарвлення з реактивом Ермана.

Висновки. Запропоновано рухомі фази та селективні хромогенні реактиви, придатні для виявлення та ідентифікації мапротиліну в умовах проведення токсикологічного скринінгу лікарських речовин методом тонкошарової хроматографії.

**ЛІЗИНОПРИЛУ ДИГІДРАТУ ЗА РЕАКЦІЄЮ
З ТИМОЛОВИМ СИНІМ**

Басун А. В., Криськів Л. С., Кучер Т. В. 116

ВИДІЛЕННЯ ОПІПРАМОЛУ З КРОВІ

Баюрка С. В., Карпушина С. А. 117

ВИДІЛЕННЯ ІМІЗИНУ З БІОЛОГІЧНИХ РІДИН

Баюрка С. В., Карпушина С. А. 118

АНАЛІТИЧНА ДІАГНОСТИКА ОТРУЄНЬ ВОРТИОКСЕТИНОМ

Баюрка С. В., Карпушина С. А. 119

**ТОКСИКОЛОГІЧНИЙ СКРИНІНГ МАПРОТИЛІНУ МЕТОДОМ
ТОНКОШАРОВОЇ ХРОМАТОГРАФІЇ**

Баюрка С. В., Карпушина С. А. 120

**ОДЕРЖАННЯ ЛЮФІЛІЗОВАНИХ ФІТОКОМПЛЕКСІВ БІОЛОГІЧНО
АКТИВНИХ РЕЧОВИН ГЕРАНІ СИБІРСЬКОЇ**

Бензель І. Л. 121

**ВИЗНАЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ САЛЬВІ
БЛИСКУЧОЇ ТРАВИ**

Беркало Ю. А., Кузнєцова В. Ю. 122

**КІЛЬКІСНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ГІДРОГЕН ПЕРОКСИДУ У
НАТУРАЛЬНИХ МЕДАХ**

Блажєєвський М. Є., Криськів О. С., Мороз В. П., Шпичак О. С. 124

**АНАЛІЗ ПРАВОВИХ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗАСАД ДІЯЛЬНОСТІ
МІЖНАРОДНОЇ СИСТЕМИ СПІВРОБІТНИЦТВА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ
ІНСПЕКЦІЙ**

Болдарь Г. Є. 126

**ПСИХІЧНИЙ СТАН ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ
УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЕНОГО СТАНУ**

Бондарєв Є. В., Тимченко Ю. В., Халєєва О. Л. 128

**ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАХОДІВ БОРОТЬБИ З ПОШИРЕННЯМ
ФАЛЬСИФІКОВАНИХ, КОНТРАФАКТНИХ, СУБСТАНДАРТНИХ
ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ І МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ В УКРАЇНІ**

Бондарєв Є. В. 130

**“ПРАВИЛО БОЛАР” ЯК ОДИН З МЕХАНІЗМІВ УНИКНЕННЯ
МОНОПОЛІЇ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ”**

Братішко Ю. С., Зоїдзе Д. Р., Мороз С. Г., Ковальська О. В. 133

**ІДЕНТИФІКАЦІЯ ВУГЛЕВОДІВ
У СВЕРБІЖНИЦІ ПОЛЬОВОЇ ТРАВИ**

Бурлака В. О., Владимірова І. М. 135

**ДЕЯКІ ПИТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ РОБОТИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ З КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ**